

تاریخچه ساختار و تشکیلات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

*فروغ رحیمی ،
کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری شیراز
Foroogh7@yahoo.com

شیوه پیشین تفاوت یافت. در روش نوین دانش آموزان برخلاف گذشته الفبارا ضمن درس ها فرامی گرفتند. در نتیجه فرایند یادگیری و توانایی خواندن و نوشتمن بسیار آسان شد و سن مطالعه تقریباً ۳ سال پایین آمد.

بدین سان جمعیت کتابخوان در جمعیت سنی مزبور ناگهان افزایش یافت (همان). از آن سو اعزام سپاهیان دانش به روستاها نیز هم به لحاظ کمی و هم کیفی، تعداد کودکان باسواد را افزایش داد، به گونه ای که طبق سرشماری سال ۱۳۴۵ پانزده درصد کودکان روستایی ۷ سال به بالا قادر به خواندن و نوشتمن بودند (شریفی، ۱۳۷۷).

دگرگونی در آموزش و پرورش و افزایش تعداد باسوادان موجب توجه جامعه به ادبیات کودکان و نوجوانان و جلب توجه ناشران شد. بدین ترتیب در دیمه سال ۱۳۴۱ شورای کتاب کودک دولت پس از گذشت نزدیک به دو سال از کار شورای کتاب کودک دولت نیز برای دستیابی به اهداف خود وارد حیطه کودکان و نوجوانان شد و دو سازمان مهم دولتی بنیان نهاد. یکی مرکز انتشارات آموزشی و دیگری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان. مرکز انتشارات آموزشی در مهر ماه ۱۳۴۳ برای تقویت توانایی نوسوادان در وزارت آموزش و پرورش بنیان نهاده شد. اصلی تربین کار مرکز تولید و پخش مجلات پیک بود که از معیارها ی علمی پیروی می کرد.

چاپ خوب و پخش مرتب و قیمت ارزان پیک ها باعث رواج آن شد.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان دومین نهاد دولتی در حیطه ادبیات کودکان و نوجوانان بود. کانون در سال ۱۴۴۰ ، درست

کلیدواژه ها: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ویژگی ها، ساختار، سایت کانون، کتابخانه های کانون.

چکیده:

این مقاله به صورت مروری و با هدف ارائه خلاصه ای در مورد کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان از زمان تأسیس تا کنون، ویژگی ها، ساختار، گروه های کاری، انتشارات، کتابخانه ها، شرایط عضویت و وب سایت آن به همراه خصیصه های آن تدوین شده است تا دیدی کلی نسبت به این سازمان و فعالیت هایش ایجاد کند.

تاریخچه:

پس از شهریور ۱۳۲۰، بر اثر نیاز روز افزون جامعه ایران به آموزش و پرورش پویا، دست اندر کاران تعییم و تربیت کشور علاوه بر اجرای مصوبات قانونی به وضع قوانین جدید آموزشی و اجرای آن ها مبادرت ورزیدند.

در واپسین سال های دهه ۱۳۳۰ روند اصلاحات اجتماعی در ایران شتاب گرفت (طاهر احمدی، ۱۳۸۲). تغییرات ریخت شناسی شهرها، اصلاحات اراضی روستاهای نیاز به نیروی کاری ماهر، چند برابر شدن فرستاده های تحصیلی و توجه جدی به آموزش کودکان و نوجوانان از جمله این مسائل اند.

به همین ترتیب در سال ۱۳۴۰ دگرگونی بینایی در کتاب های درسی دبستان به وجود آمد و روش آموزش الفبا به طور کلی با

جایزه هانس کریستین آندرسن شد (طاهر احمدی، ۱۳۸۲). از دیگر فعالیت‌های مهم و در خور کانون، تأسیس مرکز سینمایی بود. سینمای کودک در ایران با کانون و آثارش آغاز شد و سنتی را بنا نهاد که واقع گرایی و توجه به دنیای خاص کودکان از جمله ویژگی‌های آن مرکز است.

مرکز سینمایی در سال ۱۳۴۹ به منظور تهیه فیلم‌های ارزشمند و تفریحی برای کودکان و نوجوانان فعالیت خود را آغاز کرد.

در نخستین سال فعالیت مرکز، فیلم "نان و کلوچه" عباس کیارستمی خوش درخشید و مجسمه طلایی فستیوال به مرکز سینمای کانون اهدای شد. سال بعد فیلم "راهی" ساخته ناصر تقی‌لی جایزه فیلم‌های نوجوانان ۱۰ تا ۱۴ ساله را بد. از دیگر فعالیت‌های مرکز تولید آنیمیشن بود (شریفی، ۱۳۷۷).

اگر سازمان انتشارات، مرکز سینمایی و کتابخانه را سه رکن اساسی کانون بدانیم، کتابخانه ها شاید مهمترین رکن کانون به حساب آیند. هر چند کتابخانه قبل از هر چیز محل امانت گرفتن و مطالعه کتاب بود ولی کتابخانه کودک می‌باشد چیزی بیش از این باشد.

در آن می‌باشد فعالیت‌هایی برای اعضاء پیشنهاد شود که آن‌ها معلومات و کشیفات خود را به طور عملی بیازمایند. افزایش ناگهانی اعضا، کانون را برآن داشت تا برای رفع نیازهای

پس از نهضت ۱۵ خرداد و در پی احساس خطر رژیم از قتل جوان و همزمان با تعدادی سازمان دیگر، در زمینه کودکان و نوجوانان تامیس شد.

در پائیز ۱۳۴۴، چند تن از فرهنگیان و هنرمندان به دعوت بنویسی که فارغ التحصیل کتابداری بود، گرد هم آمدند تا مقدمات تامیس کتابخانه کودکان و تهیه مواد خواندنی برای آن را فراهم آورند. بدین قرار ساخت ساختمانی در پارک لاله برای کودکان آغاز گردید. برای اینکه همه کودکان بتوانند به آسانی از کتابخانه کودکان استفاده کنند، اولین کتابخانه کودکان در باغ شاه، در ابصاری یک مدرسه کار خود را آغاز کرد.

کانون به طور رسمی در ۲۳ آذر ۱۳۴۴ گشایش یافت و مدیر عاملی آن تا سال ۱۳۵۷ به لیلی ارجمند سپرده شد. اساسنامه کانون در پنج فصل و پانزده ماده تدوین شد.

با تاسیس کانون نیاز به مواد خواندنی مناسب کاملاً احساس می‌شد. به دنبال احساس چنین نیازی سازمان انتشارات کانون نخستین کام را برداشت و به تهیه و انتشار کتاب‌هایی همت گمارد که آن‌ها

حیث نمونه باشد. کانون برای سامان بخشدیدن به موقعیت کتاب‌های کودکان، چاپ متنون نویسندهای ایرانی را مقدم بر ترجمه آثار خارجی شمرد تا

فرهنگی و آموزشی، گروه آموزشی را شکل دهد. مدیران گروه برای انتخاب کتابدارها مصاحبه و ضوابطی ترتیب دادند.

بدین ترتیب کانون هر روز گام در طریقی تازه می‌گذاشت تا کودکان و نوجوانان آنچنان تربیت شوند که مسئولیت‌های خویش را احساس کنند، و جدان حرفة‌ای داشته و از روح کار جمعی برخوردار باشند (شریفی، ۱۳۷۷).

کانون پژوهش فکری کودکان و نوجوانان با بیش از چهار دهه فعالیت مستمر و پیکر، اثری به جای ماندنی بر ادبیات و هنر کودکان گذاشت. تأسیس کانون بیش از هر چیز، زاده تحولات اجتماعی بود. فقر شدید در حوزه تولیدات فرهنگی کودکان، افزایش تعداد باسوانان و به تبع آن تشدید نیاز به محصولات فرهنگی عواملی بودند که هم انگیزه تأسیس کانون شدند و هم موجب موفقیت آن در سطح ملی و بین‌المللی کانون در فراز و نشیب فعالیت‌های خود فضایی را ایجاد کرد که در آن یک نسل از هنرمندان و نویسندهای کانون جوان حول محور

آنجا که ۶/۷ درصد کتاب‌های چاپ شده تا پایان سال ۵۷ کار نویسندهای ایرانی بود.

سازمان انتشارات توانست با جلب همکاری نویسندهای شاعران و نقاشان و هنرمندان نامدار آن زمان، گستره فعالیت خود را وسیع تر سازد. بعنوان نمونه اگر در سال اول تنها دو کتاب چاپ کرد، در سال سوم ۱۳ عنوان کتاب با تیراژ سی تا چهل هزار چاپ نموده است.

طی سیزده سال فعالیت (از ۱۳۵۷ تا ۱۳۷۷)، صد و چهل و شش عنوان کتاب برای گروه‌های سنی الف: سال‌های پیش از دبستان، ب: سال‌های آغازین دبستان، ج: سال‌های پایانی دبستان، د: دوره راهنمایی و ه: دبیرستان، چاپ و منتشر شد.

در سال ۱۳۷۸ کانون علاوه بر شرکت در نمایشگاه براتیسلاوا و در یافته جایزه، موفق شد شش عنوان کتاب را ترجمه و در آمریکا به چاپ برساند، به گونه‌ای که فرشید مقتالی در سال ۱۳۵۳ موفق به دریافت

مقاله ▶ تاریخچه، ساختار و تشکیلات کانون...

انقلاب جمهوری اسلامی در تاریخ ۱۳۵۹/۲/۳۱ با اصلاحات مربوطه خود تصویب قرار گرفت.

این اساسنامه مشتمل بر سه فصل زیر می باشد:

فصل اول: کلیات

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به صورت شرکت دولتی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی تشکیل شد. اما طبق تصویب نامه شماره ۱۳۴۴۰/۱۰/۱۰ مورخ ۱۳۶۰/۱۲/۱۰ هیأت وزیران، با توجه به ماهیت کار کانون و جمعیت هدف آن که گروه سنی ۷ تا ۱۷ سال بودند، کانون از وزارت فرهنگ و آموزش عالی جدا و به وزارت آموزش و پرورش ملحق گردید.

این شرکت دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است که با اهداف مشخص دارای وظایف و رسالت کلی به شرح ذیل می باشد:

۱. تأسیس مراکز عرضه کتاب و آموزش های فرهنگی هنری ویژه کودکان و نوجوانان در نقاط مختلف.
۲. کمک به توسعه و تکمیل کتابخانه های عمومی و سایر موسسه ها برای ایجاد بخش های کودکان.

۳. تهیه و استفاده از وسائل سمعی و بصری و نمایش و فروش فیلم های سینمایی.

۴. ایجاد واحد های کتاب رسانی سیار در روستاهای همکاری با سازمان های مشابه.

۵. تولید تئاتر و برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه های ویژه کودکان و نوجوانان.

۶. همکاری با مؤسسات ایرانی و غیر ایرانی که هدف های مشابه با کانون دارند.

۷. هر گونه اقدام دیگری که وصول به اهداف کانون را تسهیل سازد.

فصل دوم: ارکان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

کانون دارای سه رکن اساسی است:

الف) مجمع عمومی که مرکز از افراد زیر است:

- وزیر آموزش و پرورش (رئیس مجمع)

- وزیر فرهنگ و آموزش عالی

- وزیر امور اقتصاد و دارایی

- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

- معاون رئیس جمهور و ریاست سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

- ریاست سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

ب) هیات مدیره و مدیر عامل :

هیات مدیره کانون مرکب از سه نفر عضو است که به پیشنهاد رئیس مجمع و با تصویب مجمع عمومی برای مدت سه سال انتخاب می شوند و انتخاب مجدد آن ها مجاز است.

ج) بازرس (حسابرس):

حسابرس کانون به پیشنهاد وزیر امور اقتصاد و دارایی و تصویب مجمع عمومی برای مدت یکسال انتخاب می شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

فصل سوم: سایر مقررات و اعتبارات

بودجه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی از منابع زیر تأمین می گردد:

۱. درآمدهای ناشی از فعالیت های شرکت.

۲. کمک های نقدی و غیر نقدی مؤسسات و افراد خیر.

۳. اعتبارات عمومی از طریق قانون بودجه عمومی کشور.

ادیبات و هنر کودک گرد هم آمدند و ضمن شکوفا کردن استعدادهای خود آثاری آفریدند که هم در نوع خود ارزشمند بود و هم به عنوان الگوی مناسب مورد استفاده دیگران قرار گرفتند.

* اهداف کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

۱. ایجاد امکانات لازم جهت رشد و پرورش فکری و ذاتی کودکان و نوجوانان و کمک به شکوفایی استعدادهای آن ها بر اساس ارزش ها و نظام تعليمی و تربیت اسلامی در اوقات فراغت.

۲. ایجاد زمینه مناسب برای شکوفایی و پرورش استعدادهای فرهنگی و ادبی و هنری و پرورش فکری و ذوقی و اندیشه کودکان.

۳. غنی سازی اوقات فراغت در تمام ایام سال با وسائل سرگرمی و آموزشی.

۴. ترویج کتاب و کتابخوانی در بین کودکان و نوجوانان.

۵. ایجاد زمینه مناسب جهت آموزش مسائل فرهنگی، هنری، ادبی و علمی.

۶. ایجاد روح تعاون و همکاری.

۷. تقویت فضای اخلاقی (بهداد، ۱۳۸۱).

** ویژگی ها و فعالیت های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

* مهمترین ویژگی های کانون عبارتند از:

۱. ارائه آموزش غیر مستقیم.

۲. اهمیت به مسائل تربیتی، اخلاقی و مذهبی.

۳. پرورش قدرت تفکر و تعقل در کودکان و نوجوانان.

۴. ایجاد رغبت به مطالعه و آموزش مطالعه هدفمند به مخاطبان.

۵. وجود تنوع در فعالیت.

۶. پرورش خلاقیت و نوع آوری.

۷. محوریت کودکان و نوجوانان در برنامه ریزی.

۸. تقدم کیفیت بر کیمیت.

* فعالیت های مراکز فرهنگی و هنری شامل:

۱. فعالیت های فرهنگی اعم از استان سرایی و روحانی، مسابقات حضوری و کتبی، کتاب سازی، تهیه نشریه دیواری، معرفی سرمهین، وقایع و شخصیت ها، بحث آزاد، شعر خوانی و ...

۲. فعالیت های هنری اعم از اجرای تئاتر عروسکی، نمایش خلاق و...

۳. آموزش هنرهای تجسمی اعم از کاردستی، نقاشی، سفالگری، عکاسی و خوشنویسی.

۴. آموزش معارف اسلامی اعم از قرآن، حدیث، احکام، تاریخ اسلام، عقاید و اخلاق.

۵. فعالیت های گروهی اعم از بازی و سرگرمی، کوهنوردی و اردو، گرد همایی ها، جشن ها و بازدید های علمی.

۶. فعالیت های ادبی اعم از برگزاری کلاس های ادبی حضوری، کارگاه های شعر و داستان، همایش های ادبی، حضور در انجمن های آفرینش داستان.

(برگرفته از: بروشور روابط عمومی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، استان فارس، زمستان ۱۳۸۲)

* اساسنامه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران نحوه ی فعالیت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان مانند سایر مؤسسات فرهنگی مورد توجه و تجدید نظر قرار گرفت و بدین ترتیب اساسنامه کانون در شورای

است، مشتمل بر مدیر عامل، پنج معاون و رئیس و ۱۵ مدیریت در حوزه ستادی است.
نمودار تشکیلاتی کانون در حوزه ستادی به شرح زیر است.

* ساختار و تشکیلات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:
ساختار و تشکیلات کانون که توسط هیات مدیره کانون تهیه و پس از ارائه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تصویب شده

مقاله ▶ تاریخچه ، ساختار و تشکیلات کانون...

کانون زبان در ۵ فصل و ۲۱ ماده و ۵ تبصره در ۱۳۶۰/۱/۲۳ به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسید.

اهداف تشکیل کلاس های زبان آموزی به شرح زیر است :

۱. ترویج و تسهیل آموزش زبان و تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه زبان آموزی برای مؤسسات دولتی و غیر دولتی.
۲. ارائه خدمات مشاوره ای و همیاری و همکاری با وزارت خانه ها، ارگان ها به منظور آماده کردن پرسنل جهت اعزام به خارج از کشور.
۳. بررسی روش ها و متدهای رایج آموزش زبان در آموزش های غیر رسمی، تاسب آن با گروه های سنی مختلف به منظور سازماندهی مطلوب کلاس ها.

در حال حاضر ۴۲ شعبه تحت پوشش ۳۳ مدیریت شعب استان ها، زیر مجموعه کانون زبان ایران هستند. در هر ترم ۳۵ هزار دانشجو در چهار زبان مشغول تحصیل اند که بیش از ۷۰ درصد زبان آموزان کودکان و نوجوانان هستند (ایران، ۱۳۷۴/۱/۲۷). کانون زبان ایران دارای اعتبار بین المللی و مدرک آن مورد قبول دانشگاه های خارج از کشور است.

همچنان از جهت علمی و تربیتی مورد تأیید خانواده هاست. در حال حاضر با توجه به گسترش و اهمیت طرح جامع انفورماتیک، ثبت نام زبان آموزان علاوه بر حضوری از طریق اینترنت نیز صورت می پذیرد. اعلام نتایج آزمون ها و امتحانات ترمی از طریق اینترنت به نشانی www.ili.ir انجام می پذیرد.

*** مدیریت فروش و اشتراک:

در نه ماهه اول سال ۱۳۷۹ این واحد ۳۴۹۰۰ مشترک داشته است. تعداد مراکز فروش در استان ها ۲۶ و در تهران ۲۰ مرکز است که در همین سال ۵ مرکز به مراکز استانی و ۵ مرکز به مراکز فروش در تهران افزوده شده است. فروش تمام انتشارات و تولیدات اعم از نوار، فیلم و سرگرمی در این واحد صورت می پذیرد (کتاب هفتنه، ۱۳۷۸/۱۲/۲۳).

*** معاونت پژوهش:

شرکت در نمایشگاه هایی چون: بولونیای ایتالیا (۱۰ تا ۱۳ فروردین ۷۹) و فرانکfurkt آلمان (۲۱) مهر تا ۲ آبان (۷۹) به منظور عرضه بازی ها، سرگرمی ها و تولیدی های کانون، انجام تمثیل پژوهش های مرتبط با حوزه کاری کانون، از جمله فعالیت های دیگر این معاونت است. نتایج بدست آمده از غرفه های کانون در خارج توسط بازدید کنندگان بیانگر این مهم است که قصه نویسی و تصویر گری آثار ایرانی مطلوب ولی چاپ و آماده سازی آن ها نامرغوب است (کتاب هفته، ۱۳۷۹/۱۲/۲۳).

*** معاونت امور فرهنگی:

مدیریت آفرینش های ادبی مسئولیت تهیه آثار، بررسی، انتخاب و فراهم آوردن مقدمات خرید کتاب را بر عهده دارد. در این واحد کمیته ای به نام "کمیته نقد و بررسی کتاب" این مسئولیت را بر عهده دارد. این کمیته آثار چاپ شده غیر کانونی را تهیه و یا خود نویسنده گان آثار را به کمیته دعوت می نماید. کمیته مشکل از دو گروه هنری و دینی است که با نقد و بررسی آثار، نظر نهایی را برای خرید یا نخریدن کتاب اعلام می نماید. لیست مورد تأیید کمیته جهت خرید به واحد بازرگانی ارسال می گردد. درواقع کمیته کتاب ضمن اظهار نظر و ارزشگذاری بروی آثار، آن ها را برای مطالعه و

*** مدیریت فروش و اشتراک:

این مدیریت به منظور عرضه و فروش تولیدات فرهنگی و هنری کانون و نیز تامین و ارسال به موقع کتب به مراکز فرهنگی در سراسر کشور، برنامه ریزی لازم را به عمل می آورد.

*** مدیریت روابط عمومی:

ابلاغ مصوبات، برنامه ریزی امور کلی و عمومی حوزه مدیر عامل، انکاوس فعالیت های کانون در درون و بیرون از سازمان و بررسی و پاسخگویی به شکایات توسط این مدیریت انجام می شود.

*** ریاست کانون زبان ایران:

کانون زبان ایران به منظور آموزش زبان های انگلیسی، فرانسه، آلمانی و عربی با تأسیس شعبه هایی در سراسر ایران، به امر آموزش زبان های زنده دنیا به کودکان و نوجوانان و بزرگسالان می پردازد. کانون زبان که تجاری طولانی و موفق در امر آموزش زبان های مختلف دارد، در سال ۸۰ اقدام به تأسیس بخش "آموزش فارسی به غیر فارسی زبان ها" نمود. ریاست کانون زبان ایران مستقیماً زیر نظر مدیر عامل کانون فعالیت می کند و در حال حاضر ۳۳ مدیریت شعبه دارد.

*** معاونت پژوهشی:

انجام تحقیق در زمینه های مشکلات رفتاری و روانشناسی رشد و خلاقیت، مبادرات فرهنگی کانون با سایر مؤسسات ملی و بین المللی و تنظیم برنامه های لازم به منظور معرفی فعالیت های کانون از جمله فعالیت های این معاونت و سه مدیریت تحت پوشش آن است.

*** معاونت تولید و پشتیبانی اقتصادی:

تولید مواد خواندنی، فیلم، فیلم استریپ و ادبیات تصویری، تئاتر های عروسکی و زنده، طراحی و ساخت سرگرمی های، نظارت بر واردات هر گونه اسباب بازی از جمله فعالیت های این معاونت و چهار مدیریت تحت پوشش آن است.

*** معاونت امور فرهنگی:

بررسی آثار ادبی و هنری کودکان و نوجوانان، برگزاری مسابقات بین المللی، اردوها، تأمین تولیدات فرهنگی و هنری مراکز فرهنگی کانون، ایجاد و توسعه مراکز کانون در سراسر کشور، هماهنگی فعالیت های فرهنگی و هنری، تدوین و اجرای برنامه های آموزش ضمن خدمات و تحصیلات عالیه، از جمله فعالیت های این معاونت و سه مدیریت تحت پوشش آن است. همچنین هماهنگی و نظارت بر امور مدیریت استان ها توسط این معاونت انجام می شود.

*** معاونت اداری و مالی:

تهیه و تنظیم بودجه سالانه و حسن اجرای آن و تأمین نیروی انسانی، مطالعه مدام در مورد ساختار سازمانی و روش های اداری و برنامه ریزی انجام امور خدمات اداری و تعمیراتی کانون و تأمین امور رفاهی کارکنان، از جمله فعالیت های این معاونت و سه مدیریت تحت پوشش آن است.

*** گروه های کاری:

کانون زبان ایران: به منظور آموزش زبان های مختلف آین نامه

عرضه می‌کنند . کارشناسان هر یک نظر خود را اعلام می‌کنند و چنانچه اثر امتیاز لازمه را به دست آورد ، اثر برای اظهار نظر نهایی به شورا ارسال می‌شود . اگر شورا با نظر کارشناسان موافق باشد ، اثر برای چاپ به دیگر واحد ها ارسال می‌شود . اما در صورت نیاز به اصلاحات ، مراتب به اطلاع نویسنده رسانده می‌شود (کتاب هفتنه، ۱۳۷۹/۵/۴).

* مدیریت تولید تئاتر:

مرکز تئاتر در دی ماه ۱۳۵۰ فعالیت خود را در زمینه تئاتر کودکان و نمایش خلاق آغاز کرد . هدف مرکز تهیه و ارایه بهترین نمایش ها برای کودکان و نوجوانان ، همچنین آموزش به آن ها بود.

از جمله فعالیت های مرکز عبارت است از :

- تدریس نحوه عروسک سازی و نحوه استفاده از عروسک در تئاتر عروسکی .

- آموزش تئاتر به کودکان و بررسی آثار کودکان که در زمینه تئاتر منتشر می‌شوند .

- جمع آوری لیست کتب و مقالات تئاتری به منظور اجرای آن ها .

- فراهم کردن اجرای تئاتر سیار در شهرستان ها و مراکزی چون بیمارستان ها ، پرورشگاه ها و ... (بهداد، ۱۳۸۱)

* مدیریت تولید فیلم: امور سینمایی

یکی از اصلی ترین بخش های این مدیریت است .

کارنامه درخشنان فیلم های پویانمایی ،

مستند و داستانی در کانون به گونه ای

است که نه تنها در داخل بلکه از سوی

دست اندر کاران بسیاری از جشنواره ها و مجامع معتبر "نگاه کانونی" شناخته شده

است . جایگاه امروزین سینمای کانون در

جهان تا حدود زیادی مدیون سینمای کارانی است که یا در امور سینمایی کانون پا گرفته و

یا آثارشان را تولید کرده اند . نام برخی از آن ها

به شرح زیر است :

خانه دوست کجاست (کیارستمی) ، باشو غریبیه کوچک

(بیضایی) ، بچه های آسمان (مجیدی) ، بچه های نفت (ابراهیم

فروزان) ، شنگول و منگول (فرخنده ترابی) ...

کسب جوایز متعدد و نامزدی دریافت اسکار بهترین فیلم برای

بچه های آسمان از جمله توفیقات این مرکز است . از سال ۱۳۴۹ که

نخستین فیلم های پویانمایی کانون تولید شدند تا به امروز ، ۱۸۰ فیلم به

تولید رسیده که برآساس آثارهای موجود قبل از انقلاب کانون سالانه ۱۲/۵ عنوان فیلم کوتاه و بلند را در ۲۴۰ دقیقه تولید کرده و از این نظر

فعالیت گسترده تری در مقایسه با بعد از انقلاب داشته است .

در بخش سینمایی بعد از انقلاب به طور میانگین سالانه ۷/۵ عنوان

فیلم در ۱۸۰ دقیقه تولید شده است (همشهری، ۱۳۷۲/۱۱/۲۱).

* مدیریت تولید سرگرمی های سازنده :

تا کنون در حدود ۲۵۰۰ عنوان سرگرمی در این واحد تولید

شده است که از این تعداد تنها تعداد محدودی تولید می‌شوند و

دیگر تقاضایی برای برخی از سرگرمی های گذشته نیست . از این

تعداد در حدود ۲۰ سرگرمی در سایت کانون معرفی شده اند .

استفاده کتابخانه های کشور ارسال می‌دارد (کتاب هفته، ۱۳۷۹/۵/۴).

در مدیریت آموزش به منظور اجرای هر چه بهتر اهداف و خدمت رسانی دوره های آموزش ضمن خدمت همراه با مزایایی چون ترقیع

و... جهت مریبان ، کارشناسان و مدیران شعب برگزار می‌گردد . آموزش ها در سه بخش آموزش عمومی بدرو خدمت جهت مریبان

تازه کار ، آموزش تحصصی مریبان و کارشناسان فرهنگی ، ادبی و هنری و عموماً به صورت سراسری و متمرکز از طرف تهران

برگزار می‌گردد . هر سال دو آموزش به صورت استانی توسعه شعب مدیریت استان ها برگزار می‌گردد و مراکز با توجه به نیاز خود آموزش های لازم را برگزار می‌کنند .

** مدیریت تولید و پشتیبانی اقتصادی:

پیشینه حدود های فرهنگی نظیر کتاب ، نوار ، فیلم و اسباب بازی

و اعتماد دیرینه معلمان ، والدین و دانش آموزان به سودمندی محصولات متنوع کانون سبب شده است تا نام و نشانه کانون از

اعتباری منحصر به فرد برخوردار باشد . جایگاه رسمی و تعداد

مراکز کانون در تمام نقاط کشور در کنار تولید آثار

جداب ، سالم و مناسب با ویژگی های هر گروه سنی ، نفوذ چشمگیر محصولات تولیدی کانون

را در محیط های آموزشی و خانوادگی در

پی داشته است .

از هنگام پیدایش کانون تا به امروز

بخش وسیعی از نیازهای پرورشی و فرهنگی کودکان از طریق تولید آثار

هنری ، برگزاری جشنواره ها ، مسابقات و همایش های گوناگون و انجام شیوه های

متنوعی از اقدامات عملی و خدمات

مشاوره ای صورت پذیرفته است .

این عملکرد با دو گرایش متفاوت "برای کودکان" و "دریاره کودکان" انجام

می‌گیرد .

همسو با چنین هدفی هر ساله تولید تعداد

کثیری کتاب ، نوار ، اسباب بازی و سرمایه اگذاری

در زمینه اجرای فعالیت های نمایشی ادبی ، فرهنگ سازی و تقویت پشتونه فکری کودکان ادامه می‌یابد (برگرفته از سایت

پویانمایی کانون).

* مدیریت چاپ و انتشارات :

کانون در سال ۱۳۴۵ با چاپ کتاب «میهمان های ناخوانده» کار

انتشار کتاب برای کودکان را آغاز کرد و تا کنون بیش از ۱۲۰۰ عنوان کتاب منتشر کرده است . در این مدیریت ، سالانه چند میلیون

نسخه به چاپ می‌رسد . در ۱۳ سال اول پیروزی انقلاب به طور

متوسط سالانه ۳۵ عنوان کتاب چاپ اول و عنوان کتاب چاپ

مجدد وجود داشت . این روند در سال ۱۳۷۱ به ۴۵ عنوان کتاب

چاپ اول و ۳۰ عنوان کتاب چاپ دوم و در سال ۷۷ به ۸۵ عنوان

کتاب چاپ اول و ۶۰ عنوان کتاب چاپ مجدد با چهار میلیون تیزاز رسید (همشهری، ۱۳۷۲/۱۱/۲۱).

فرایند چاپ در مدیریت چاپ و انتشارات به شرح زیر است :

این واحد از دو بخش اصلی واحد کارشناسان و شورای اصلی تصویب آثار تشکیل شده است . نویسنده کان آثار خود را به دیر خانه

مقاله ▶ تاریخچه، ساختار و تشکیلات کانون...

* کتابخانه های کودکان و نوجوانان در شهر ها و روستاهای*

(الف) کتابخانه های کودکان در شهرها:

بعد از شکل گیری نخستین کتابخانه در انبار یک مدرسه در تهران، سایر کتابخانه ها در مناطق دیگر و از جمله در اصفهان (۱۳۴۸) گشایش یافتند. امیر ارجمند فارغ التحصیل کتابداری از آمریکا در جزویه ای برای کتابداران چینی می نویسد: «آنچه مهم است این است که به دنبال کودکان برویم و زمینه ای را فراهم آوریم که آن ها بتوانند ابراز وجود کنند و عقایدشان را مطرح نمایند».

برنامه هایی که توسط کتابداران آموزش دیده برای کودکان و نوجوانان در کتابخانه ها اجرا می شود:

۱. داستان سرایی: برای کودکان کمتر از ده سال، داستان های ایرانی و خارجی.

۲. معرفی کتاب: به صورت گفتگو و یا روزنامه دیواری.

۳. معرفی شخصیت: به کمک عکس یا نقاشی.

۴. شعرخوانی: خواندن اشعار شاعران گذشته یا معاصر و یا دعوت از آن ها.

۵. تهیه نشریه دیواری: توسط گروه های سینی مختلف.

۶. برنامه آموزش و شناخت موسیقی: آموزش علمی

موسیقی به اعضاء به کمک نوار ضبط صوت در

روزهای معین هفته. در بهمن ۱۳۵۰ هفده

سربی ساز ارف به مجموعه سازهای چوبی

و ضربی افزوده شد. آموزش فلوت در

صداهای زیر و بم در سال ۱۳۵۲ آغاز

شد.

از جمله وسائل آموزش موسیقی

عبارت بود از ترانه ها و اشعار شعرای

معاصر و آهنگ های محلی ایران.

۷. آموزش فیلمسازی.

۸. برنامه آموزش و اجرای تئاتر.

۹. بازی های تفریحی و مسابقات

گوناگون.

در حال حاضر ۵۷۰ مرکز ثابت فرهنگی

- هنری در ایران با بیش از دو میلیون عضو

وجود دارد.

(ب) کتابخانه های سیار روستاهای:

در سال ۱۳۴۵ اولین کتابخانه سیار روستایی برای از بین بردن

قره فرنگی در روستاهای شروع به کار کرد.

در این راستا کار کتابرسانی به دانش آموzan ۱۶ مدرسه عشايري

در جنوب ایران آغاز شد و بسته های ۵۰۰ جلدی کتاب های غیر

درسی به کتاب های مناطق مجاور تعویض می شد.

کتاب ها در فاصله یک ماه در اختیار کودکان و علاقه مندان

روستایی قرار می گرفت. کتابرسان هر روزتا از میان افراد محلی

برگزیده می شد و انتخاب هر روزتا برای کتابرسانی بر اساس

مطالعات قبلی و ویژگی های فرهنگی آن صورت می گرفت. سپس

اثرات آموزشی بعدی هر منطقه بررسی می شد تا در برنامه ریزی های

بعدی مورد استفاده قرار گیرد.

در حال حاضر ۵۰ کتابخانه سیار در کشور مشغول فعالیت

هستند (طهباز: ۱۳۵۴).

(ج) کتابخانه های پستی:

این کتابخانه ها به ارائه خدمات فرهنگی و کتابخوانی اعضاء

* نشریات کانون پژوهش فکری کودکان و نوجوانان:

در حال حاضر کانون دو نشریه مخصوص کودکان و نوجوانان به نام های کاوش و کوشش دارد، علاوه بر آن دارای خبرنامه و سالنامه نیز می باشد.

• کوشش: یک فصلنامه آموزشی - سرگرمی است که مختص گروه های سینی الف، ب و ج است.

در سال ۱۳۶۵ این فصلنامه به صورت جنگ و با گرایش هنر و سرگرمی با پشتونه مرکز تولید سرگرمی های کانون منتشر می شده است.

• کاوشن: یک ماهنامه علمی و فنی است که قبلاً به صورت جنگ تنظیم می شده و برای آشنایی خوانندگان نوجوان با پایه های دانش و فن و ایجاد علاقه و انگیزه در آنان منتشر می شود.

• خبرنامه کانون: به صورت ماهنامه و به منظور ارائه گزارش از فعالیت های مهم کانون و مراکز آن در شهرستان ها منتشر می شود.

• کانون در یک نگاه: به صورت سالانه و در پایان هر سال کاری منتشر می شود و آماری از اعضاء، فعالیت ها، جلسات کانون و... می دهد.

نشریات زیر قبلاً در کانون منتشر می شدند اما امروزه

بنابراین: رفتن اعضا های هیأت تحریریه، سردبیر یا ادغام چند نشریه در هم دیگر، منتشر نمی شوند.

• جنگ آیش که بین سال های ۶۰-۷۰ به سردبیری جعفر ابراهیمی (شاهد)

برای آموزش های ادبی به بچه ها و طرح و نقش آثار قلمی آن ها منتشر می شده است (برگرفته از رشد

نویسنده ۱۳۸۴).

جنگ رویش: با گرایش دینی و با پشتونه شورای معارف اسلامی و مرکز تاریخ اسلام منتشر می شده است.

• جنگ پویش: که برای بچه ها نبوده ولی درباره ادبیات کودکان و نوجوانان بوده است.

• جنگ گلبانگ: ویژه مریبان.

• پویه: نشریه آموزشی کانون که زیر نظر رحماندوست در سال های اول قبلاً و بعد از انقلاب منتشر می شده است. (اطلاعات

این صفحه از طریق مراجعت به نشریات کانون در کتابخانه ها و مراکز فروش آن بدست آمده است.)

* کتابخانه های کانون پژوهش فکری کودکان و نوجوانان:

کتابخانه های کانون با هدف توسعه و ارتقاء دانش و درک کودکان و نوجوانان از طریق دسترسی به مواد مکتوب و غیر مکتوب تاسیس شدند.

برای دسترسی به این هدف اهم وظایف آن ها به شرح زیر است:

۱. ایجاد کتابخانه های کودکان و نوجوانان در شهرها و روستاهای.

۲. کمک به کتابخانه های عمومی برای ایجاد بخش های کودکان.

۳. ایجاد کتابخانه های سیار در روستاهای.

۴. تشویق نویسنده گان، هنرمندان و ناشران به منظور توسعه ادبیات کودکان.

۵. تهیه کتاب و سایر مواد خواندنی برای استفاده در کتابخانه ها.

- (۱) در بخش بانک ها، چهار بانک کتاب ، فیلم ، موسیقی و سرگرمی های سازنده ارائه می گردد.
- (۱-۱) در بخش کتاب تعداد ۳۹۲ عنوان کتاب منتشره طی سال های ۱۳۸۲-۱۳۷۴ با اطلاعات کتابشناختی کامل کتاب به همراه تصویر کتاب و با قابلیت دسترسی به خلاصه مدرک ارایه شده است.
- (۱-۲) در بخش فیلم های تولیدی ، تعداد ۱۶ فیلم اعم از آینیشن یا زنده ارایه شده است.
- (۱-۳) در بخش موسیقی ، ۱۲ اثر مناسب برای گروه های سنی مختلف معرفی شده است.
- (۴) در بخش سرگرمی ، ۲۰ سرگرمی با موضوعات آموزشی ، فرهنگی ، هنری ، کمک آموزشی و فکری برای گروه های سنی متفاوت ارایه شده است.
- (۵) در این بخش چهار سایت کودکان و نوجوانان ، دارا و سارا ، رصد خانه و نجوم و بخش مسابقات ویژه معرفی شده است و امکان برقراری پیوند ممکن می باشد.
- (۶) در بخش استان ها، امکان ورود به سایت ۲۶ استان کشور و دسترسی به اطلاعات آن ها موجود می باشد.
- (۷) بخش اداری شامل دو بخش اطلاع رسانی مدیریت انتشارات (لیست کتب در دست انتشار) و اطلاع رسانی مدیریت آموزش می باشد. در بخش انتشارات هم اکنون ۱۰۵ کتاب مراحل تولید خود را می گذارند.
- (۸) عنوانین کتاب ها به ترتیب الفبا ذکر شده است. در بخش آموزش دوره های آموزشی در زمینه های خلاقیت و قرآن (آموزش های سال ۱۳۸۴) ارایه شده است.
- (۹) در بخش آرشیو اطلاعات و اخبار جشنواره ها و فعالیت های گذشته ارایه می شود.
- (۱۰) در بخش ایمیل ها آدرس پست الکترونیکی ۳۰۸ فرد یا واحد به همراه مشخصات کامل آن ها ، اعم از تلفن، دورنگار، استان مربوطه و... ذکر گردیده است.
- (۱۱) اطلاعات تاریخچه ای ، فعالیت ها و موفقیت های کانون از زمان تاسیس تا به امروز محتوا ای اطلاعاتی این بخش را شکل می دهند.
- (۱۲) در بخش تماس با کانون آدرس، تلفن و پست الکترونیکی کانون آمده است.

در روستاهایی که تحت پوشش پست جمهوری اسلامی ایران هستند، می پردازند. در حال حاضر ۴ کتابخانه پستی در سراسر کشور فعال می باشد.

در حال حاضر ۶۶۰ باب کتابخانه در سراسر کشور فعال می باشد. عنوانین موجود در تمام این کتابخانه ها مشابه ولی تعداد مجلدات آن با توجه به جمعیت مراکز متفاوت می باشد. دلیل تشابه مجموعه، سیاست انتخاب و مجموعه سازی متمنکر می باشد.

جز حد سنی ۶ تا ۱۶ سال، هیچ گونه محدودیتی برای عضویت در کتابخانه های کانون وجود ندارد. هر کودک و نوجوان ۶ تا ۱۶ ساله ایرانی می تواند به هر یک از کتابخانه های ثابت کانون مراجعه کند و با پر کردن کارت مخصوص به عضویت کتابخانه درآید و علاوه بر استفاده رایگان از کلیه کتاب های مناسب از دیگر برنامه های آن استفاده نماید و به گروه چند میلیون نفری "کودکان کانون" ملحق شود.

* نحوه عضویت و استفاده از خدمات عمومی کتابخانه های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

شرطیت لازم:

۱. سن کودک می باشد بین ۶ تا ۱۶ سال باشد. (تصربه اعضاي فعال می توانند تا ۱۷ سالگی عضو باقی بمانند، خردسالان ۵ ساله می پیش دبستانی نیز می توانند به عضویت کانون در آیند).
۲. مقررات کانون را در هنگام حضور رعایت کنند.

مدارک لازم:

۱. تصویر صفحه اول شناسنامه متقاضی
۲. دو قطعه عکس ۴×۳
۳. فیش بانکی هزینه ثبت نام
۴. گواهی تحصیل از محل تحصیل

شیوه نامه:

۱. تکمیل برگ درخواست و ارائه مدارک
۲. ثبت نام و صدور کارت عضویت
۳. استفاده از خدمات بر اساس سن و جنس

* معرفی سایت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

با راه اندازی کانون پرورش فکری و با گذشت چند دهه از تاسیس آن ، به دلیل رشد سریع فناوری های اطلاعاتی و نیاز روز افزون به همگامی با این تغییرات ، راه اندازی سایت کانون ضروری به نظر می رسید تا اینکه در سال ۱۳۷۶ کانون سایتی را با آدرس www.kanoonparvareh.com راه اندازی کرده. اطلاعات موجود در این سایت کمک بزرگی به کودکان سرزمینمان از طریق ارایه تنوع گستره وسیعی از اطلاعات ، از جمله برقراری پیوند با بانک های اطلاعاتی مرتبط می کند. به طور خلاصه می توان بخش های مختلف سایت را که به طور ثابت در آن قرار گرفته اند، به شرح زیر بیان کرد:

- (الف) بخش منوهای اصلی
- (ب) بخش سایت های مرتبط
- (ج) اخبار و جشنواره ها

در بخش الف می توان به (۱) بانک های اطلاعاتی، (۲) سایت های واپسیه، (۳) سایت استان ها، (۴) بخش های اداری، (۵) آرشیو، (۶) آدرس ایمیل ها، (۷) اطلاعات درباره کانون، (۸) تماس با کانون و (۹) دفتر پشتیبانی وب ، دسترسی پیدا کرد.

مقاله ▶ تاریخچه ، ساختار و تشکیلات کانون...

با هدف معرفی جشنواره های دو سالانه پویا نمایی که تا کنون چهار دوره از آن برپا شده، است. در سال ۱۳۷۷ اولین جشنواره با شرکت فیلم از ایران و با حضور ۳۲ کشور از جهان و با برنامه های متنوع چون بزرگداشت اسفندیار احمدیه (پدر پویانمایی ایران) برگزار گردید.

(۸) سایت چهلچراغ: این سایت مخصوص محروم و مراسم های خاص آن می باشد و اطلاعات مبسوطی راجع به عزاداری ها و مراسم این ماه دارد.

(۹) سایت امام رضا:

www.ememreza.kanoonparvaresh.com

در این سایت چهل سرفصل با موضوع و محوریت امام رضا (ع) و عکس و نقاشی های مرتبط با ایشان ارایه شده است.

(۱۰) سایت مجله اینترنتی هدده:

سایت هدهد یک مجله اینترنتی برای نوجوانان است با این قصد که آن ها با رجوع به آن بتوانند با کانون پرورش فکری آشنا شوند.

(ج) بخش سوم شامل آرشیو اخبار و جشنواره هاست.

در این بخش به ترتیب تاریخ، از جدید به قدیم، اخبار روزهای مختلف ارایه شده است.

در بخش آرشیو جشنواره ها ، اطلاعات کامل مربوط به ۱۶ جشنواره آورده شده است.

در بخش دیگری از سایت گزینه ای به نام بخش تحقیقات و موفقیت های بین المللی آمده است که در آن خلاصه ای از برخی پژوهش های پیشین کانون با اطلاعات کتابشناختی آن ها آمده است . پژوهش ها صرفا در تهران انجام می شوند.

در بخش موفقیت های بین المللی ، فهرست کل جوایز کسب شده توسط کانون آمده است.

(۹) این دفتر وظیفه پشتیبانی از سایت کانون و کلیه سایت های وابسته به آن را بر عهده دارد.

(ب) بخش سایت های مرتبط:

(۱) سایت ویژه کودکان و نوجوانان: www.KIDS.kanoon.com: با مراجعه به این وب سایت کودکان می توانند به مطالب و خواندنی هایی در مورد کاردستی ها، دانستنی ها، حکایت ها، نقاشی، شعر ... دست یابند.

(۲) سایت ویژه دارا و سارا: اطلاعات این سایت به دو زبان فارسی و انگلیسی جهت معرفی دو عروسک دارا و سارا و گالری عکس آن ها می باشد.

(۳) سایت مجله کاوش:

این سایت برای دسترسی جوانان و نوجوانان به مطالب آموزنده علمی و با ارائه مطالب گسترده در مورد دانستنیهای مختلف و پاسخ به پرسش های نوجوانان راه اندازی شده است.

(۴) سایت ویژه نجوم:

این سایت مخصوص علاقه مندان به علم نجوم و رصد می باشد.

(۵) سایت ویژه مسابقات : با عضویت در این سایت می توان در مسابقات مختلف آن که به مناسب های مختلف طراحی می شوند ، شرکت کرد.

(۶) سایت تبادل فرهنگی کودکان ایران و هلند:

با هدف آشنایی کودکان ایرانی و هلندی (پسر و دختر ۹ و ۱۰ ساله) با فرهنگ یکدیگر، از طریق عکس، نقاشی، فیلم ، اینترنت از سپتامبر ۲۰۰۳ تا اوایل ۲۰۰۶ بر پا شده است.

(۷) سایت ویژه جشنواره پویانمایی تهران:

www.tehrsn.animafest.ir

منابع و مأخذ:

۱. آشنایی با کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان فارس، زمستان ۱۳۸۲، جزو.
۲. آشنایی با کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان فارس، زمستان ۱۳۸۲، روابط عمومی.
۳. برنامه های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سالی که رفت، کتاب هفته، ۱۳۷۹ / ۱۱ / ۲۳، شماره ۱۱۸، صفحه ۷۰.
۴. بهداد، بهاره. «فعالیت های هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان کودکان و نوجوانان ایران، ۱۳۸۱». نامه مربی، شماره ۲۲، صفحات ۷۴-۷۰.
۵. پویه: نشریه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان. شماره ۱، مهرماه ۱۳۵۹.
۶. رشد نوجوان: ماهنامه آموزشی، تحلیلی - اطلاع رسانی. ۶، دوره ۲۴، شماره ۶.
۷. شریفی، سعید. «کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ایران، ۱۳۷۷-۱۳۴۴». بهار ۱۳۷۷، گفتگو، شماره ۱۹، صفحات ۳۷-۲۹.
۸. طاهیان، سیروس. «کوشش های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمینه تهیه کتاب و گسترش کتابخوانی کودکان و نوجوانان ایران». زمستان ۱۳۵۴، فصلنامه کانون، دوره اول، شماره ۳ و ۴، صفحات ۱۸۴-۱۸۲.
۹. طاهر احمدی، محمود. «از شورای کتاب کودک تا کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (۱۳۴۱-۱۳۵۷)». پاییز و زمستان ۱۳۸۲، اسناد، دوره ۱۳، شماره ۳ و ۴، صفحات ۸۹-۸۳.
۱۰. فرهنگنامه کودکان و نوجوانان. شورای کتاب کودک؛ زیر نظر توران میرهادی و ایرج جهانشاهی. ۱۳۷۱. تهران: شرکت تهیه و نشر فرهنگنامه کودکان و نوجوانان.

۱۱. «کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان فعالترین فعالیتی». خرد ۱۳۷۹. کتاب هفته، شماره ۸۴، صفحه ۸.
۱۲. «کانون در فراز و نشیب : گفتگو با مهندس چینی فروشن مدیر عامل کانون». ۲۱، بهمن ۱۳۷۲ ، همشهری ، صفحه ۱۰.
۱۳. «کانون، کانون گرم بجهه هاست. گفتگو با مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان». ۲۷، فروردین ۱۳۷۴. ایران، سال اول ، صفحه ۱۲.
۱۴. کاوش: جنگ دانش و فن. شماره ۱، تابستان ۱۳۶۵؛ زیر نظر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

۱۵. www.ettelaat.com

۱۶. www.iranculture.org

۱۷. www.isfahanportal.ir

۱۸. www.itiran.com

۱۹. www.irtp.com

۲۰. www.kanoonparvaresh.com

۲۱. www.niazha.ir/group